

Kaydı silinerek trafikten çekilen araçların satış ve devir işlemleri ile iş makinalarının satış ve devir işlemlerinin damga vergisi ve harca tabi olup olmadığı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	DAMGA VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.18.01-002.01-1431
Tarih	25.08.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.18.01-002.01-1431

25/08/2011

Konu : Kaydı silinerek trafikten çekilen araçların satış ve devir işlemleri ile iş makinalarının satış ve devir işlemlerinin damga vergisi ve harca tabi olup olmadığı hk.

Sayın

..... KADIKÖY İSTANBUL

İlgi : ... tarih ve ... sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eklerinin incelenmesinden; 5942 sayılı Kanunla 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 20 nci maddesinin (d) bendinde yapılan değişiklik nedeniyle daha önce trafiğe kayıtlı iken kaydı silinerek trafikten çekilen araçların satış ve devirleri ile Karayolları Trafik Kanunun 3 üncü maddesinde araç olarak tanımlanan iş makinelerinin satış ve devir işlemlerinde harç, damga vergisi ve değerli kağıt istisnasının uygulanıp uygulanmayacağı hususlarında görüş talep edildiği anlaşılmaktadır.

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu; bu Kanundaki kağıtlar teriminin, yazılıp imzalanmak veya imza yerine geçen bir işaret konmak suretiyle düzenlenen ve herhangi bir hususu ispat veya belli etmek için ibraz edilebilecek olan belgeler ile elektronik imza kullanılmak suretiyle manyetik ortamda ve elektronik veri şeklinde oluşturulan belgeleri ifade ettiği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "I.Akitlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün A-1 fıkrasında, belli parayı ihtiva eden mukavelenamelerin binde 7,5 nispetinde, A-6 fıkrasında ise Karayolları Trafik Kanunu uyarınca kayıt ve tescil edilmiş ikinci el araçların satış ve devrine ilişkin sözleşmelerin binde 1,5 nispetinde damga vergisine tabi olduğu hükme bağlanmıştır. 2009/15725 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 01/01/2010 tarihinden geçerli olmak üzere damga vergisi oranları, Kanuna ekli (1) sayılı tablonun I/A-1 fıkrasındaki kağıtlar için binde 8,25 ; A-6 fıkrasındaki kağıtlar için binde 1,65 olarak belirlenmiştir.

492 sayılı Harçlar Kanununun 38 inci maddesinde, "Noter işlemlerinden bu kanuna bağlı (2) sayılı tarifede yazılı olanları noter harçlarına tabidir." denilmiş, aynı Kanunun 42 nci maddesinin ikinci fıkrasında, menkul ve gayrimenkul mallar hakkında alım, satım, taahhüt ve rehinle ilgili her nevi mukavele, senet ve kağıtlarda değer gösterilmesinin mecburi olduğu; 43 üncü maddesinde ise motorlu kara taşıtları ile ilgili alım, satım ve taahhüt işlemlerinde gösterilecek değer, işleme konu olan taşıtın cinsi, markası, modeli, tipi ve yaşı itibarıyla Türkiye Sigortave Reasürans Şirketleri Birliğince tespit edilen ve işlemin yapıldığı tarihte geçerli olan kasko sigortasına esas değerden az olamayacağı hüküm altına alınmıştır. Ayrıca, Harçlar Kanununa bağlı (2) sayılı tarifenin (I) inci bölümünün (1) numaralı fıkrasında, muayyen bir meblağı ihtiva eden her nevi senet, mukavelename ve kağıtlardan beher imza için nispi harç alınacağı hüküm altına alınmıştır. Söz konusu fıkra istinaden alınacak harç oranı 29/12/2009 tarih ve 2009/15725 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile binde 0,99 olarak belirlenmiştir.

Diğer taraftan, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 5942 sayılı Kanunla değiştirilen ve 1/5/2010 tarihinde yürürlüğe giren 20 nci maddesinin (d) bendinin altıncı paragrafında, tescil edilmiş araçların noterler tarafından gerçekleştirilen satış ve devir işlemlerinin noter harcından, bu işlemler için düzenlenen kağıtların da damga vergisinden istisna olduğu hükme bağlanmıştır.

5942 sayılı Kanunun 1/1/2010 tarihinde yürürlüğe giren geçici 1 inci maddesinde, "1/5/2010 tarihine kadar uygulanmak üzere 2918 sayılı Kanunun 5766 sayılı Kanunla değişik 20 nci maddesinin (d) bendinin değişiklik öncesi hükümlerine göre noterlerde yapılan satış ve devir işlemleri her türlü harçtan, bu

işlemlere ilişkin düzenlenen kağıtlar damga vergisine değerli kağıt bedellerinden istisnadır. Bu tarihe kadar, 1512 sayılı Kanunun 112 nci maddesi uyarınca belirlenen ücret uygulanmaksızın satış ve devre ilişkin her türlü işlem karşılığında toplam 20 Türk Lirası maktu ücret alınır" denilmiştir.

2918 sayılı Kanunun "Yetki ve plaka vermeye yetkili kuruluşlar" başlıklı 22 nci maddesinde ise, "Yönetmelikte gösterilen esaslara göre :

a) Askeri maksatlarla kullanılan Türk Silahlı Kuvvetlerine ait bütün araçlar ile çeşitli anlaşmalara göre askeri amaçla yurdumuzda bulunan kuruluşlara ait araçların tescilleri Türk Silahlı Kuvvetlerince,

b) Raylı sistemle çalışan araçların tescilleri, kullanıldığı yerlere göre ait olduğu kuruluşlarca,

c) İş makinesi türünden araçların tescilleri;

- 1.Kamu kuruluşlarına ait olanlar ilgili kuruluşlarınca,
- 2. (Değişik: 17/10/1996 - 4199/10 md.) Özel veya tüzelkişilere ait olanlardan; tarım kesiminde kullanılanlar ziraat odalarınca, tarım kesiminde kullanılanların dışında kalan ve sanayi, bayındırlık ve diğer kesimlerde kullanılanların tescilleri, üyesi oldukları ticaret, sanayi veya ticaret ve sanayi odalarınca,

d) Tarım kesiminde kullanılanlar hariç. İl Trafik Komisyonlarından karar alınmak şartı ile motorsuz taşıtlardan gerekli görülenlerin tescilleri belediyelerce,

e) Yukarıdaki bentlerde sayılanlar dışında kalan bütün motorlu araçların tescilleri trafik tescil kuruluşlarınca,

Yapılır, belge ve plakaları verilir." hükmüne yer verilmiştir.

2918 sayılı Kanunun 22 nci madde hükmünün incelenmesinden de görüleceği üzere, iş makinesi türünden araçların kamu kuruluşlarına ait olanların ilgili kuruluşlarınca, özel veya tüzel kişilere ait olanlardan tarım kesiminde kullanılanların ziraat odalarınca, tarım kesiminde kullanılanların dışında kalan ve sanayi, bayındırlık ve diğer kesimlerde kullanılanların da üyesi oldukları ticaret, sanayi veya ticaret ve sanayi odalarınca tescil edilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Buna göre;

1-2918 sayılı Kanunun 20/d maddesinde "tescil edilmiş araçlar" ibaresinin aynı Kanunun 22 nci maddesinde sayılan araçları ifade ettiği dikkate alındığında, 22 nci madde kapsamındaki iş makineleri ve diğer tüm tescil edilmiş araçların noterde satış veya devir işlemlerinin 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 20 nci maddesinin (d) bendi uyarınca noter harcı ve damga vergisine tabi tutulmaması,

2- Daha önce trafiğe kayıtlı iken kaydı silinerek trafikten çekilen araçların satış ve devrinin 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 20 nci maddesinin (d) bendi kapsamında

değerlendirilmesi mümkün bulunmadığından, bu araçların noterde yapılacak satış ve devir işlemlerinin harca, düzenlenecek kağıtların damga vergisine tabi tutulması,

3- Tescil edilmiş araç satışlarına ilişkin 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanunu uygulaması için Defterdarlığa bağlı Muhasebe Müdürlüğüne başvurulması,

gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim

Vergi Dairesi Başkanı a.

Grup Müdürü V.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413 .maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir. (***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özolgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026